

عنوان مقاله:

معرفی واژه نامه پیکره محور فارسی به انگلیسی کلمات عناوین مقالات فارسی مجلات رتبه دار

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش در علوم رایانه، دوره 7، شماره 26 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسنده:

محمدرضا فلاحتی قدیمی فومنی - دانشیار گروه پژوهشی زبانشناسی رایانه ای، مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری، شیراز، ایران.

خلاصه مقاله:

هدف از انجام پژوهش حاضر آن بود تا: یک واژه نامه فارسی به انگلیسی پیکره محور بر اساس واژه های عناوین مقالات فارسی و معادل های انگلیسی آنها و همچنین یک فرهنگ اغلاط از اشکالات املائی، معنایی و مرتبط با مقوله نحوی واژگان (واژگان فارسی و معادل های انگلیسی آنها) هر دو در قالب ماشین خوان تهیه شود. با استفاده از روش نمونه برداری تصادفی سلسله مراتبی از واژه های فارسی موجود در ۱۰۰۰۰ عنوان مقاله مجلات معتبر فارسی و واژه های انگلیسی معادل آنها (برگرفته از ۱۰۰۰۰ عنوان معادل انگلیسی) استفاده به عمل آمد. از نرم افزار اکسل برای تولید واژه نامه (حاوی ۹ ستون) و فرهنگ اغلاط (حاوی ۸ ستون) استفاده شد. همچنین بر اساس مصوبات فرهنگستان و اصول فرهنگ نویسی شیوه نامه ای برای تدوین واژه نامه توسط محقق تهیه و پس از بازبینی و آزمایش بر روی نمونه کوچک داده ها و نیز اخذ نظر یک متخصص زبانشناس، مورد استفاده قرار گرفت. در نهایت، واژه نامه ای با ۱۱۹۴۹ مدخل فارسی و ۱۷۹۹۱ معادل انگلیسی تولید شد. در این واژه نامه در مجموع ۴۲ بار از علامت ر.ک. و ۱۰۹ بار از علامت مساوی استفاده شد. بیشترین تعداد کلمات عناوین مقالات، به مقوله نحوی اسم (۸۰۷۲ مورد، ۵/۶۷ درصد) مربوط بودند. مقوله نحوی صفت (ص.) با ۳۰۰۹ مورد (۱۸/۲۵ درصد) و گروه های اسمی با ۵۳۸ مورد (۵/۴ درصد) در جایگاه سوم قرار گرفت. سایر مقوله های نحوی در مجموع کمتر از ۳ درصد از کل مدخل ها را تشکیل داد. فرهنگ اغلاط پژوهش حاضر نیز در ۲۹۶ ردیف و ۲۶۸ واژه متمایز مدخل فارسی تولید شد. از این ۲۹۶ ردیف ۲۶۲ ردیف یعنی ۵۲/۸۸ درصد به خطای نوع سوم (خطای املائی) مربوط بود. پس از آن خطای معنایی و خطای نحوی هر یک با ۱۷ مورد (۷۴/۵ درصد) به صورت مشترک در جایگاه دوم قرار گرفتند. پژوهش حاضر با تولید فرهنگ اغلاط، نیاز به توجه بیشتر به رسم الخط فارسی و انگلیسی نشریات را به خصوص در بحث خطاهای املائی و تایپی منعکس کرد.

کلمات کلیدی:

زبان شناسی پیکره ای، واژه نامه ماشین خوان، فرهنگ اغلاط، تحلیل خطا، خطاهای دستوری، خطاهای املائی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1553666>

